

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 35.

Articole și corespondențe pentru publicare se trimit redacțiunii.

Concure, inserțiuni și taxe de abonament se trimit administrațiunii tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI ȘCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

ABONAMENTUL:

Pe un an 10 coroane.

Pe jum. an 5 coroane

Pentru România și străinătate:

Pe un an 14 franci.

Pe jum. an 7 franci.

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

Botezul Domnului în Arad.

În ajun, întregă preoșimea din Arad a sfințit casele creștinilor. Sfințirea obișnuită a caselor s'a remarcat estimp prin sfințirea spitalelor crucei roșii și militare. În Arad sunt 23 atari spitale în cari stau sub tratament medical răniții și bolnavii războiului. Părintele protosincol Roman Ciorogariu a luat asupra sa sfințirea acestor spitale. S'a petrecut scenă înduioșătoare, cum veniau emoționați și cuprinși de un sfânt sentiment a evlaviei, la sărutarea crucii, nu numai credincioșii noștri ci și fiii bisericilor surori, cu oftarea, că și ei sunt creștini și vor să sărute sf. cruce. A fost o zi de mângâiere și elevare sufletească pentru cei ce poartă suferințele în apărarea patriei.

În ziua de sf. Botez, a sosit la vizitarea spitalelor, Alteța Sa ces. și reg. arhiducele Francisc Salvator, ginerele Maj. Sale regelui nostru, în calitatea sa de suprem inspector al serviciului sanitar, a armatei austro-ungare. Dimineața la orele 9 a fost primit la gară, unde a fost întâmpinat de autoritățile militare, bisericesti, comitatense, orașenești și sanitare. În numele bisericii noastre s'au prezentat P. S. S. dl episcop Ioan I. Papp însoțit de directorul seminarial Roman Ciorogariu. La prezentare Alteța Sa ces. reg. s'a întreținut cu P. S. S. asupra mărimii diecezei și numărul sufletelor. De P. C. director a întrebat câți elevi sunt în seminar.

Dela aceasta datorie cetățenească P. S. S. a reîntors la datoria către Dumnezeu, în catedrală, unde a oficiat sfințirea apei și a botezului poporului credincios. Ostașii n'au putut veni la aceasta înălțătoare sărbătoare a creștinismului, din pricina vizitei înalte a Alteței Sale.

Între orele 3 și 4 d. a. a sosit Alteța Sa la seminar, însoțit de suită pe 5 automobile. La trepte a fost întâmpinat de oficerul de spital, de pătronesă spitalului, dna Livia Vuia, de dr Singer și de directorul Roman Ciorogariu. Lustrul curățeniei din seminar; largământul coridoarelor cu vestibulul, împodobit cu busturi, tablouri și flori, sala festivă cu portarul ei ornamentat și paturile albe ca zăpada, încălzitul central, lumina electrică, parcul mare, a fost remarcate cu vădită plăcere de Alteța Sa și de înalta suită, ca tot-

atătea condiții de spital de model și chiar de sanator. Dela director a cerut informații asupra caracterului școlii, mai departe, că în ce vârstă sunt elevii școlii, câți sunt la preparandie, câți la teologie, unde sunt acum studenții, când s'a edificat seminarul. Directorul a dat deslușiri la toate întrebările. După încheierea inspecțiunii a exprimat directorului R. Ciorogariu înalta Sa mulțumire cu frumuseța aranjamentului seminarial și a distins pe dna patronesă Livia Vuia cu măgulitoare cuvinte de apreciere a muncii ce o săvârșește în serviciul umanitar.

Nobleța îndătoritoare, cu care Alteța Sa a onorat pe cei ce l'au primit a lăsat adânci impresii pretutindeni. Așa radios, comunicativ este anume predestinat pentru mângâierea celor bolnavi și întărirea sufletelor întristate de fiorosul războiu.

Suntem fericiți a înregistra aceasta pagină frumoasă în istoria instituțiunii noastre culturale.

Virtutea militară a Românilor.

La felicitările de anul, nou a funcționarilor din gremiul Consistorului Caransebeșan, P. S. S. D. Episcop Dr. Miron Cristea, în răspunsul său, a deschis o frumoasă pagină a virtuții militare a soldatului român. În vremile aceste, războinice, când în faptele eroice ale fiilor noștri depe câmpul de războiu, să renoește vechea virtute militară română, e actuală și reamintirea trecutului, dreptce reproducem aceasta frumoasă pagină a cuvântării P. S. S.:

Inaltpreacuvioase, Domnilor!

Toată lumea stă astăzi sub impresiunea războiului, care-și aruncă înainte umbra și în anul nou — 1915 —; deci nu-i mirare, că în toate discuțiile noastre dăm în dreapta, dăm în stânga, și iarăș venim la războiu, chiar și noi cei chemați a propovădni nu numai pacea și iubirea către deaproapele, ci chiar și iubire față de dușmanii noștri.

În raport cu războiul, poporul român din patrie a făcut în anul espiat un însemnat pas înainte. Până bine de curăed presa năimită ne prezentă în fața opiniei publice maghiare în cele mai negre colori; și aceasta o făcea absolut neîmpedcată de nimeni, ba poate chiar încurajată de factori puternici ai țării.

Iar acum tonul ei s'a schimbat, a devenit mai obiectiv. Așa d. e. o foaie soviniștă din Sigetul-Marmației, care mai nainte nu admitea nici aceea, ca un avocat să se poată iscăli românește, glorifică în articol de fond pe locotenentul român Ilie Ciucudeanu, numindu-l *mântuitor al Marmației* de prima invazie a

oștilor rusești. Advocatul maghiar din Oradea Géza Dombovány, carele — precum însuși spune — avea fel și fel de preocupățiuni față de Români, ajunge între soldați români, cari se luptau în Sârbia. Văzând acolo ținuta lor, vânjosia lor, nepretenzivitatea și vitejia lor, cum înfruntă toate intemperțiile, a rămas uimit și scrie astfel altui avocat: „Când a mers la atac reg. de glotași români dela Logoj — generalul lor a plâns ca un copil de admirația lor“.

„Eu cu acești Români — aș cuteză să iau lupta cu ocreare armată din lume“. Cum a zis vicecolonelul austriac despre ei: „Acești glotași sunt soldați ideali“.

Sunt pline ziarele străine de multe asemenea constatări răslețe. Ele însă culminează în enunțările supremilor comandanți militari și mai ales ale ministrului n. prezident conte Stefan Tisza, carele în scrisoarea sa către capul bisericii noastre, Înaltpreasfințitul Mitropolit dela Sibiu, spune, că „acele manifestățiuni înălțătoare de inimă, ori la izbucnirea războiului nouă octroat au documentat atât de strălucit solidaritatea României din patrie cu interesele de viață ale monarhiei și națiunii maghiare, și-au aflat o îmbucurătoare continuare atât pe câmpul de luptă cât și în tinuturile locuite de Români. Sângele compatrioților noștri români roșește cu sângele nostru câmpiile de luptă.

„Și vitejia fraților noștri români să manifestează în faptele strălucite ale armatei noastre. Iară acasă suspoartă Maghiarul și Românul în frățească înțelegere loviturile vremurilor de războiu“.

Aceste aprecieri favorabile, dar juste și adevărate, an pentru noi mare valoare, mai ales când le fac conducătorii țării.

Dar oricât ar fi pentru noi de înveselitoare asemenea juste constatări; un lucru totuși trebuie să-l rectificăm, căci din întregul multora apare, că ținuta Românilor, virtuțile lor militare și vitejia lor, sunt virtuți recente, ieșite la iveală oarecum cu surprinderi numai cu ocazia acestui războiu.

Aceasta nu corăspunde adevărului istoric. Din contră vitejia soldatului român este veche și cunoscută de veacuri. Atingând aceasta chestie în discuția cu un distins istoric de al nostru, acesta îmi completează constatarea mea generală cu multe cazuri concrete, din cari cred că-i delipsă să reamintim barem unele. „Dapoi — zice el — vestiții biruitori ai semilunei de pe câmpul pânei (1479), Ioan Corvinul și Paul Chinezul n'au fost Români? Virtuțile militare și marea forță strategică a lui Ioan Corvinul e cunoscută în toată lumea; iar despre Paul Chinezul zice un martor ocular: „Er ist nit anders gestanden dann, als eine feste Steinmaur“. Despre luptătorii români continnă: „dye selben (Walachen) haben gar sehr gestritten u. vil gemeines Volk erschlagen n. sie haben auch grossen schaden getan mit schiessen“ (I. Ursu: Bătălia de pe câmpul pâinii. 1479).

Iară până la ce înălțime se poate ridica Românul, a dovedit-o cu prisos regele Ungariei Matia Corvinul.

„Principele Ardealului Rákoczy Ferencz II. a avut mai mulți căpitani Români, cari s'au distins cu eroismul lor. Așa Pinteazul în ținutul dela Baia-mare, unde și azi trăeșc în poeziile și în toată literatura poporului din acele părți eroicele lor isprăvuri. Nichita Balică pe valea Murășului. Căpitanul de Kurucz Dragul, care în jurul Aradului a prins întreaga campanie a Nemților dela Borosineu cu oficerii ei cu tot; apoi Bucur Campian din țara Bârsei și viteazul hotnogi Vasilie Balla din Sătmar (V. Jancsó Benedek:

„A román nemzetiségi törekvések története és jelenlegi állapota“. Budapesta 1896. I — 657 — 664. pag.)

În războiul de 7 ani Români s'au luptat în Silezia orientală separat sub steagul propriu, cum bunăoară au cerut și acum multe batalioane românești să plece la luptă sub tricolorul român. Steagul acesta să păstrează și acum în Blaj ca reliquie istorică (Dr. A. Bunea: „Români din Transilvania în războiul de 7 ani“. Tribuna literară. 1900. Nr. 232).

Ca urmași ai grănicerilor cunoașteți toți faptele eroice, îndeplinite în curs de aproape 100 ani de cele 2 regimente de grăniceri români, înființate contra voinței guvernului Ardelean și al Sașilor (1761—1763) la stăruința generalului Buccow, care motivă cu aceea, că însușirile militare de mare valoare ale Românilor din Ardeal etc. îi îndreptățesc la o organizare militară specială.

Din multele lor bravuri merită să amintim aici, cum laudă pe Români comandantul suprem al armatei din luptele cu Napoleon, arhiducele Carol în o scrisoare... „Postea quam in defendenda civitate Limburg, nbi tota Valahica phalanx 16-a hanc rem magna cum fortitudine gessit, Vigiliarum Magistri Mayer et Cabalini singulariter se distinxissent, hinc duobus his Magistris numisma argenteum concedendum duxi“. 18-a Septembris 1796 Archi-Dux Carolus.

La 1797 Iuliu 7. Generalul Baron Kerpen documentează, că falanga a III Valahică cu toată ocaziunea s'a distins, cum să cuvine unor beligeranți viguroși... „non obstantibus variis adversitatibus et inimicis tempestatibus, indetesso fervore et suma audacia se distinxisse — testor“, pentruce comandanților și întregului corp „plenam meam et indubitam fiduciam et animi complacentiam hisce notam facio“ (G. Barițiu: Istoria Reg. II românesc de graniță transilvană. Brașov, 1874 pag. 23—24).

Generalului Baron David Ursu, eroului dela Lissa, posesor al ordului Maria Terezia, cel mai mare ord militar, îi s'au făcut la 1866 imputări, că vrea să valahizeze armata, încălțându-și soldații cu opinci, ca să poată mai ușor sui dealurile; iar acum însași comanda armatei le introduce, găsind de practice opincile atât de mult batjocorite de unii, iară atât de mult iubite de noi, cari am eșit din ele. — Arhiducele Albrecht astfel i-a zis cu pcaziunea unei reviste militare ținute în San-Bonifacio: „Ich gratuliere Ihnen Herr General zu einer so schönen Brigade (curat românească). Sie haben hier ein Regiment (50) welches für seine Treue und Standhaftigkeit an der Fahne seines 1. Bataillons die goldene Medaille trägt; die einzige in der ganzen Armee in dieser Art. Ich bin überzeugt, dass wenn der Augenblick gekommen sein wird, dieses ausgezeichnete Regiment ebenso brav sein wird, wie Ihre Vorfahren (Barițiu pag. 69).

Cu astfel de virtuți militare nu-i mirare, dacă cetim, cum a biruit caporalul avansat sergent Nicolae Ciobanean din Dârja, glotaș în reg. 32 (comp. I), numai cu 6 soldați români asupra unei companii întregi de infanterie rusească, parte nimicind-o, parte risipind-o (la 3 decembrie între Kuti și Rostok — Galiția).

Domnilor! Am reamintit aceste fapte nu doară, că aș dori să glorific războaiele, ci ca să dau expresiune unei coevingeri nu numai a mele sau DVoastră, ci — cred — a întregului popor român din patrie, că — dacă merităm libertate națională pe teren politic, economic și cultural și sprijin în toate privințele — aceasta o merităm nu numai pentru numărul și importanța noastră

în această țară, nu numai pentru vitejia ostașilor români din războiul actual, ci pentru vitejia și sprijinul dat acestei patrii de poporul român în întreg trecutul său de atâtea veacuri.

Iară de altă parte aceste momente ne întăresc buziința în propriile puteri și ne fac să privim cu încredere deplină în viitorul acestui popor.

Mulțumindu-vă pentru doririle de bine, ce mi-le faceți, Vă doresc și eu la fiecare în particular mulți ani cu bine (și cu sănătate, iar tuturor doresc să ne realizeze Dumnezeu în acest an nou în cadrele iubitei noastre patrii tdate drepturile, pe cari de atâtea tim le cerem și le merităm, și aceasta nu numai spre binele și înaintarea noastră — a Românilor, ci și spre consolidarea și înflorirea patriei și pentru întărirea tronului glorioasei case a Habsburgilor, ai cărei credincioși supuși am fost și suntem.

Institutul biblic românesc din Suceava.

Lansează următorul apel către toți slugitorii sf. altar și bărbații luminați ai neamului nostru:

În octombrie 1912 s'a înființat în Suceavă. (Bucovina) „Societatea Institutului Biblic Ortodox Românesc“. După statutele ei, întărite de guvernul i. r. al țării, ea are menirea de a tipări, numai cu aprobarea unei autorități bisericești ortodoxe orientale, părți din Sfânta Scriptură și tot felul de scrieri religioase și morale în limba cea mai ușoară populară, înțeleasă de neamul nostru de pretutindeni și a le răspândi mai ales între cărturarii săraci cu un preț cât se poate de scăzut.

Societatea aceasta a tipărit până acum trei numere din organul ei de informațiuni „Foaia societății Institutului biblic românesc“, și 5200 de exemplare din broșura „Binele cel mai mare din lume“. Ea are patru broșuri, de câte sute de pagini, aprobate pentru tipar de autoritatea noastră bisericească, anume: „Virtutea iubirii creștine“, „Virtutea nădejzii creștine“ și „Virtutea credinței creștine, cu emisul înaltului Președiu al Consistorului din Cernăuți dtto 26 Septembrie (9 Octombrie) 1912 Nr. 194 și „Rugăciunea e snflarea sufletului...“ cu emisul aceluiași Președiu dtto 2/25 Maiu 1913 Nr. 19. Societatea a trimis aceleiași autorități spre aprobare: „Virtutea înțelepciunii creștine“, „Virtutea bărbăției creștine“, „Virtutea dreptății creștine“, „Virtutea cumpătării creștine“, „Virtutea umilinței creștine“, „Virtutea ascultării creștine“, „Virtutea evlaviei creștine“, „Virtutea râvnei creștine“ și „Sfaturi pentru tineret“. Ea a mai primit cu emisul amintitului Președiu dtto 29 Aprilie (12 Maiu) 1913 Nr. 17 binecuvântarea Arhierească pentru tipărirea Noului Testament, a stabilit, conform cu stadiul actual de dezvoltare a limbei noastre, un manuscript al acestei cărți sfinte, pentru care, după ce va fi revizuit, se va cere din nou aprobarea autorității bisericești, și pentru tipărirea căruia avem suma de peste 8900 de coroane.

Deosebita importanță a Institutului biblic românesc ni permitem a o ilustra prin următoarele pasagii reproduse din ultimul număr al organului nostru amintit;

„Boldul morții este păcatul“ (1 Cor. 15, 56). Dar viu este Dumnezeu, El nu voește moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie și el viu. „Dumnezeu voește ca toți oamenii să se mântuiască și să vie la cunoștința adevărului“ (1 Timot. 2, 4), sau — cum zice Isus Hristos — „toți să fie una, precum Tu, Parinte,

în Mine și Eu în Tine, ca și ei să fie una în Noi“ (Ioan 17, 21). Ținta țințelor vieții de aici a fiecărui om trebuie să fie ajungerea la învierea vieții și nu a osândirii de veci, ceea ce Isus dorește atât de fierbinte în rugăciunea Sa: „Părinte, pe cari Mi i-ai dat, voiesc ca și ei să fie cu Mine unde sunt Eu, ca să vadă mărirea Mea, pe care mi-ai dat-o mai înainte de urzirea lumii“ (Ioan 17, 24). Calea, care duce la această țință, este credința, căci „dreptul din credință va fi viu“ (Rom. 1, 17). Însă, credința este din auz, iar auzul prin cuvântul lui Dumnezeu“ (Rom. 10, 17). „Ori cine vor chema numele Domnului se va mântui. Dar cum vor chema pe Acela în care n'au crezut? Și cum vor crede în Acela de care n'au auzit? Și cum vor auzi fără de vestitori?“ (Rom. 10, 13, 14). Iată pricina poruncii: „Mergeți în toată lumea, vestiți Evanghelia mea la toată făptura“ (Marcu 16, 15); „mergeți și faceți ucenici toate neamurile..., învățându-i să păziască toate câte am poruncit vouă“ (Mat. 28, 19, 30).

„Nu este nici o datorie mai sfântă pe lume decât aceasta a învățării neamurilor, pe care Mântuitorul a lăsat-o în seama păstorilor Bisericii Sale, și nu este nici o răspundere mai grea decât pentru neîmplinirea ei. De ce? Pentrucă aici e vorba de cel mai de căpetenie lucru al pribegirii noastre pe pământ, de viața ori de moartea și vremelnică și veșnică, și la acest lucru de căpetenie al dobândirii vieții și al ocolirii morții „nimeni nu poate pune altă temelie decât cea pusă, care este Hristos“ (1 Cor. 3, 11). „Viu sunt eu, zice Domnul; pentrucă oile mele s'au făcut pradă, și au fost oile Mele mâncare tuturor fiarelor câmpului, nefiind păstor, și n'au căutat păstorii oile Mele, ci s'au păscut păstorii de sine, iar oile Mele nu le-au păscut; pentru aceea, păstori auziți cuvântul Domnului: Acestea zice Domnul: „Iată eu asupra păstorilor și voi cere oile Mele din mâinile lor“ (Iezech. 34, 8, 11), „Când voi zice Eu celui fărădelege; cu moarte vei muri, și tu nu l-ai deșteptat, nici n'ai grăit celui fărădelege, cel fărădelege va muri în nedreptate sa, și sângele îl voi cere din mâna ta“ (Iezech. 3, 18). Dacă cel îndătorit să vestiască cuvântul dumnezeiesc „va lipsi de a binevesti, să se socotiască ca ucigaș de oameni“ (Sf. Vasilie, Reg. mică, Întrebarea 45).

Cetim în faptele apostolilor: „Bisericele erau întărite în credință“ (16, 5).

„Sunt și bisericile noastre întărite în credință? Nu e cu puțință ca sângele vre-înuui fărădelege dintre creștinii români să fie cerut din mâna păstorului? Sunt înșiși păstori pe deplin înarmați cu toate „armele luminii“ (Rom. 13, 12) pentru a putea stă cu succes împotriva primejdiilor de felul acestor? Și sunt date și toate mijloacele și împrejurările prielnice pentru ajungerea acestui scop?“

„Cu toții ni aducem aminte că, nu demult, se scria cu stăruință în foile noastre din Bucovina despre trebuința înființării de posturi sistematizate de predicatori ambulanti, cari să nu aibă altă ocupație, decât să călătorească prin toate orașele și satele, și să propovăduiască cuvântul lui Dumnezeu“. Singur faptul acesta și mai ales icoana vie a felului de trai creștinesc de prin comunele noastre ni răspunde negativ la întrebările de mai nainte. Mai ales icoana aceasta a felului de trai, numit creștinesc numai după numele nostru de creștini, nu însă și după faptele noastre, ne dovedește tristul și durerosul adevăr, că Biserica noastră e încă de tot departe de idealul, ca Duhul legii lui Hristos să fie prefăcut aievea în sânge și în carne în toți fiii ei“.

„Neîntrecutul propovăduitor ambulant, Marele Pavel, își întărea singur bisericile în credință prin graiul viu și prin ajutorul soților săi; dar grija ce o purta în privința aceasta, nu se mărginea numai la atâta, ci el scria bisericilor sale și cărți-epistole“.

„Pe urmele Marelui apostol, de a scrie cărți pentru cei credincioși, au început de mult a merge, și merg fără răgaz, popoarele cele mai luminate: Englezii, Germanii, Francezii“.

În „Britische und ausländische Bibelgesellschaft, Mitteilungen aus dem hundertundsechsten Jahresbericht 1909/10, Berlin cetim: „România“. „Cu cea mai mare mulțumită recunoaștem bunăvoința autorităților bisericești și civile. cari nu pun nici un fel de piedecă în calea activității noastre. Noul Testament este introdus în multe școli ca carte de școală. Klein dela depozitul nostru din București și colpoltorii Klein H. și Krysanowski raportează, că pretutindeni au fost primiți cu afabilitate și cu multă prevenire de către oficanți, învățători, advocați și chiar de un general. Cu ajutorul unor prieteni așa de buni depozitul nostru de cărți s'a putut vinde repede nu odată, ci de mai multe ori. Astfel vânzarea noastră s'a urcat dela 16.700 de cărți la 21.463 de exemplare, adevă în decurs de 3 ani ea a devenit aproape dublă. După aceleași comunicări (Mitteilungen) s'au vândut în aceiași ani, în Ungaria 28.088 de cărți românești și în Bucovina 4015, deci, peste tot, la Români, 53.566 de exemplare“.

Cetim în cartea: „Der Herr kommt!“ von W. C. Blackstone, Chemnitz, pag. 194, că neamurile frunțase prin Europa, cu deosebire Englezii, au răspândit prin societățile lor biblice, începând numai dela 1804, peste 230.000.000 de Biblii, Testamente și părți ale Bibliei, și încă mai multe milioane prin agenturile lor private. Biblia e tradusă în mai mult decât 287 de limbi, iar părți ale ei în mai mult de 340 de limbi. Peste nouă zecimi a tuturor locuitorilor pământului pot ceti Biblia în limba lor proprie“.

„Când vom ajunge și noi Români să avem peste nouăzecimi de cetitori ai Bibliei? În privința aceasta noi ne numărăm la neamurile cele mai înapoiate din lume“.

„Și într'adevăr, înainte de câțiva ani, foi românești aduceau știrea aă un ostaș din armata creștino engleză, trimes de generalul său să studieze starea religioasă din România, fiind întrebat de un Român, cum a aflat starea aceasta a răspuns: Drept să-ți spun, d-le, că, de n'aș fi știut din istorie, că țara d-voastre, este creștină, după cele ce le-am văzut mie mi s'a pără că încă nici nu e atinsă de Duhul legii lui Hristos“.

„Și totuși veșnice rămân cuvintele că „nimeni nu aprinde lumina și o pune supt obroc, ci în sfeșnic și luminează tuturor celor din casă“. (Mat. 5, 15). Și totuși veșnică rămâne porunca: „Ceea ce vă zic în întunec spuneți-o la lumină, și ceea ce auziți la urechie predicați de pe case“ (Mat. 10, 27). Și totuși veșnic trebuie să ne sună în auz porunca de a învăța „toată făptura... să păzească toate câte am poruncit vouă“, că, de altfel „voi cere sângele celui fărădelege, mort în nedreptatea sa, din mâna ta, voi cere oile Mele din mâinile păstorilor“.

„Orbi am trebui să fim noi toți păstorii și chiar laicii înțelegători români, ca să nu vedem că în Biserica noastră este aievea întunec și tăcere, este secetă și foamete, de cari mor trupuri și suflete. Și, dacă în adevăr am fi robi, păcat n'am avea, iar acum zicem că vedem, și chiar de aceea păcatul nostru rămâne

(Ioan 9, 41). Biserica noastră trebuie să se tindă deci numai decât a ajunge la idealul, ca cuvântul d-zeesc, în totalitatea sa, să fie averea sigură a tuturor fiilor ei în așa măsură, încât Ea să poată zice, ca și Isus Hristos, cu deplină biruință și cu deplină temei „Iar acum (toți fiii mei) n'au răspuns (n'au cuvânt desviniuire) pentru păcatul lor“ (Ioan 15, 22).

„Glasul vremii ne strigă cu toată tăria, că după pilda Marelui Pavel și a neamurilor celor mai luminate, să nu ne mai mulțumim nici noi Români numai cu mila societăților biblice străine — cu Biblii, Testamente și părți de Testamente necontrolate și neaprobat de autoritatea Sfintei noastre Biserici, ci să înlocuim aceste cărți și pe visaiții predicatori ambulanti cu solii atât de îndemânateci ai Bibliilor și indeobște ai scrierilor religioase și morale, cari, numai pe temeiul aprobării lor de către autoritatea noastră bisericească și tipărite de „Institutul Biblic Ortodox Românesc“, să poată pătrunde atât în palatele tuturor bogăților, cât și în colibile tuturor fiilor neamului nostru la Domnul, căci „Dumnezeu Mântuitorul nostru voiește ca toți oamenii să se mântuiască și să vie la cunoștința adevărului“.

Avem pe cum am amintit, pe lângă Noul Testament, 13 broșuri de câte sute de pagini, cari dacă s'ar tipări și răspândi în masele poporului nostru, ar aduce un enorm folos sufletesc. Pentru Noul Testament spesele tiparului ne suut asigurate, iar pentru cele 13 broșuri ne lipsesc cu totul. De aceea ultima adunare generală a societății noastre, ca să înlesnească colectarea speselor de lipsă, a hotărît să schimbe statutele așa, ca membrii fundatori să poată intra în societate cu taxa de 100 cor. plătită numai odată, cei ordiuari cu taxa de 2 cor. pe an și cei sprijinitori cu 50 b. pe an.

Apelăm deci la inimile îngrijate de soarta tuturor fiilor neamului nostru, și ne rugăm cu toată căldura să fim sprijiniți. Aduceți-vă aminte, Prea Venerabili părinți, păstori și frați creștini luminați, cu toată cultura curat umanistică, fără sarea sfintei legi a lui Hristos, nu-l poate feri și mântul pe nici un om. Gândiți la pilda luminoasă, cu care ilustrul cap al sfintei noastre Biserici, Excelența Sa Înalt Prea Sfințitul Arhiepiscop și Mitropolit Dr. Vladimir de Repta, ni-a mers tuturor înainte, înscriindu-se la societatea noastră ca membru fondator și solvind taxa de 1000 de cor. Aduceți-vă aminte de adevărurile veșnice că numai „a Domnului este mântuirea“ (Psalm 3, 8), numai „Isus Hristos este lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul ce vine în lume“ (Ioan 1, 9), numai „Isus Hristos cel drept este curățire de păcatele noastre“ (1 Ioan 2, 2) — numai cei ce urmează Lui, pe temeiul Evangheliei, vor lua „de o sută de ori mai mult (decât au) acum în vremea aceasta (a vieții de aici) și în veacul cel viitor viață de veci“ (Marcu 10, 29, 30), și numai ei pot să exclame cu însuflețire în toate furtunile și greutățile vieții: Dumnezeule, ce minunat de mândră e lumea Ta, când Tu ești inima și sufletul omului, și cât de ușor de purtat atunci jugul vieții!

Ca să putem exclamă așa toți Români fără nici o deosebire, ne rugăm să se înscrie membri la societatea noastră zeci și sute de mii de frați, trimitând taxele la casierul nostru: Preotul C. Morariu în Pătrăuți pe Suceava (Bucovina), Gara Ițani.

Suceava, 1914.

Pentru comitetul „Societății Institutul Biblic Ortodox Românesc“. Președintele: Inocenție Ștefaniuc, igumen la Mănăstirea sf. Ioan cel Nou din Suceava, secretarul: Victor Morariu, profesor gimnazial.

Războiul și boalele.*

Morburile ce se ivesc în războaie, în urma conglomeratei de oameni din diferite ținuturi și părți ale lumii, unde deși sporadice, în vremuri de bătae, fiind lipicioase, dau naștere la mari epidemii, sînt: *tifosul abdominal, tifosul exantematic, dizenteria, tifosul roccurens, variola* (bubele rele), *holera și ciurma*.

Aceste morbururi se lătesc repede, și din lipsa măsurilor preventive dintre țări și oameni, neputîndu-se respecta reciproc ca în vremuri de pace. Mult contribuie la lățirea acestor epidemii, peltîngă cauza nemijlocită ce rezidă în înfițiere cu germeni acestor boale, necurățenia, modul de a trăi neregulat al soldaților care predispoaze corpul la invaziunea acestor boale molipsitoare. Se știe că insectele sugătoare: pureci, păduchi, stelnițele și muștele încă lățăsc boala. Deci nu se poate îndeajuns recomanda curățenia caselor, cea mai bună pavază încontra acestor dușmani ai sănătății. Totasfel să ne străduim a curăți casa și împrejurimea ei de soboli, cari încă sînt purtători de microbi. Ear cînd izbucnește epidemia, se lățește în mod înspăimîntător prin contagiuni, mai ales dacă nu se obsearvă strict măsurile de precauțiune.

Dintre aceste morbururi, mai contagios e așa numitul tifos exantematic, ce bintue și înavea în vreme de pace, mai virtos în părțile nordice ale țării noastre. De multeori chiar și medici, împreună cu sanitari lor, sucumbă, căzînd jertfă acestui morb neîndurător. Dealtfel peltîngă cruățenie și îndeplinirea măsurilor de precauțiune, cum e izolarea morboșilor și desevirșita desinfecțare a deiectelor și a tuturor obiectelor ajunse în atingere cu morboși, știința medicală în timpul mai recent ne-a venit întru ajutor prin introducerea tratamentului cu diferite serumuri. Așa în caz de dizenterie, de tifos abdominal și de holera bolnavi se vaccinează (altuisc) cu aceste noi serumuri. La dizenterie se întrebunțează cu bun succes, ear încontra tifosului abdominal și încontra holerei se folosește și ca leac preventiv, producînd o imunitate pe un timp anumit, deși de scurtă durată, avînd deci a se repeta injectarea după trebuință în mai multe rînduri, la anmite intervale. Așa a fost în războiul actual întreaga noastră artă imunizată prin altoirea cu aceste serumuri. Ear armata germană a fost revaccinată și încontra variolei (bubelor rele).

Între morbururile concomitente, ce izbucnesc în războaie se socoteșe înșfîrșit și ivirea bubelor. Combaterea bubelor comune, cum e îndeobște cunoscut, se face prin vaccinarea, ce-și păstrează efectul cam 10 ani, avînd a urma astfel și indispensabila revaccinare, cum s'a și făcut de pildă cu armata germană, revaccinată deja la mobilizare, împotriva variolei.

În caz de holera e foarte recomandabil, ca medici, împreună cu personalul îngrijitor, cum și casnici lor să fie din bună vreme imunizați. Chiar și încontra ciurmei s'a folosit, dar deocamdată fără deplin succes, injecta cu serum. Ciurma e o boală detot înfricoșată. Această „moarte neagră“ cum i-se zicea înaintevreme, a pustiit în vremile bătrîne ținuturi întregi. Și azi se mai povestește de „Ciurma lui Caragea“, care a făcut revagii înspăimîntătoare în Țeara-românească. Leacul ei încă nu s'a dovedit destul de puternic. În orice caz populația de pretutindeni în aceste vremuri e datoare în interesul ei dinepriceput a se feri de toate aceste boale înfricoșate, începînd prin a se păzi de cauza ivirii lor.

Dr. Ioan Manguiea.

* „Progresul“.

Competințe în grâu și săcară.

Ministeriul r. u., pe temeiul împuternicirii primite prin §-ul 16 din articolul de lege LXIII din 1912, privitor la stările excepționale de războiu, încât pentru competențele obligate în naturalii, prin ordinul Nr. 9090/1914 M. E., dispune următoarele:

§ 1. Celce e îndatorat a plăti drept competențe o cvantitate anumită de grâu sau de săcară, nu are voie a plăti decît două din trei părți în grâu sau săcară; în locul unei a treia parte este îndatorat a plăti în orz sau în cucuruz, iar diferența valorii grăului sau a săcării, este îndatorat a o extradă în bani, după prețul maximal, stabilit de autoritatea competentă.

§ 2. Cel ce va plăti cvantitate mai mare de grâu sau de săcară, decum este normat în § 1, comite transgresiune și să va pedepsi cu o amendă în bani pînă la 200 cor.

Aducem la cunoștința celor în drept aceste dispozițiuni.

Sibiu, 27 decembrie n. 1914.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Pant. Lucuța
prez.

Vic. Tordășianu
secretar.

Alcoolul.

O vorbă a lui Darwin zice:

„Observații făcute de mine, de tatăl meu și de moșul meu, în timp de peste un secol, m'au încedîntat că nici un lucru nu produce atîta suferință, boală și mizerie în lume, cîtă produce consumarea băuturilor alcoolice“.

Toate băuturile spirtoase cuprind alcool, unele mai mult, altele mai puțin. Berea conține cantitatea cea mai mică de alcool, și adecă 3—4¹/₂ procente; în schimb însă avem să luăm în vedere, că se bea mai multă deodată. Vinurile și licherurile au 7—50 și chiar 60% alcool.

Ear alcoolul este otravă.

Un tînr de 25 de ani s'a sinucis, aruncându-se într'un lac. Ultimele cuvinte, scrise în notițele sale, erau: „Afurisită să fie băutura!“

Alcoolul este un viclean înșălător. Ți se pare că alină ostăneala corpului, dar după ce ți-a dispărut amețea, simțеști oboseala în grad și mai mare.

Pe'ntru moment ți împrumută curaj, însă nu putere. Mulți dascăli au făcut experința, că în zi de Luni, sau în zile după o serbare școlară, elevii, în urma alcoolului gustat în ziua premergătoare, sunt mai puțin atenți și mai puțin harnici la carte, decît altă dată. Se poate oare să fie altcum la oamenii mari?

Beția distruge puterea. Aceasta s'a constatat în timp mai nou la numeroase țări.

Popoare pline de forță și viață au slăbit, au degenerat și au fost aproape exterminate prin alcoolul înghițit la început cu oarecare măsură, pe urmă tot mai fără de frâu.

Mulți obișnuiesc să zică și să se mîngăie, că lor nu le strică băutura de loc, căci sunt băutori „cumpătați“.

Cine însă are puțința de a stători marginea între cumpătare și necumpătare? Ceea ce e suportabil pentru unul, este pentru altul cu mult prea mult; iar un fapt și mai presus pe orice discuție: Omul treaz

este pururea și în toate situațiile superior omului băutor. Dovadă sute și mii de pilde.

Abstenenții combat prin urmare alcoolul nu numai din motive de igienă, ci cu deosebire ca să scoată la iveală rolul otrăvitor al materiei, care stoarce întreaga putere a unui popor.

Decăderea economică, încetarea vieții de familie, ruinarea sănătății, urmași degenerați, însălbătăcirea sentimentelor, — eată efectele alcoolului!

Primejdia devine astăzi tot mai amenințătoare, mai ales din cauză că și femeile și copiii au început să bea: vin, bere și licheruri, — la țărani li se dă și rachiu.

Obiceiul băuturii este un rău, de care poporul nostru trebuie să se desfacă. Obiceiul de a bea face pe agricultor, pe meseriaș, pe negustor să intre cu mușterii săi la cârciuma cea mai aproape sau în odaia sa, ca să bea „cinstea“ și „aldămașul“ târgului încheiat...

Un „*titulus bibendi*“ nimeni nu găsește așa de ușor ca românul, de orice condiție socială ar fi.

Poate că este exagerată afirmarea aceasta. Ori cum însă, ne indică rana de pe corpul poporului dela sat și dela oraș.

Lecuirea ranei — și aceasta nu trebuie să întârzie — formează un act de importanță vitală, un act al patriotismului celui mai luminat.

O țară de oameni treji nu e cu puțință să fie ștearsă de pe harta lumii, căci trăiesc apărătorii ei. Păharele pline însă nu sunt alt ceva, decât simptomele decadenței.

CRONICA.

Concordatul Serbiei cu Vaticanul. — Jurnalul „L' Italie“ publică în numărul său din 24 iunie a. c. cuprinsul concordatului încheiat între Scaunul papal din Roma și regatul Serbiei. Articolul I. hotărăște, că confesiunea rom.-catolică primește în regatul Serbiei libertate și dreptul de publicitate; Articolul II. hotărăște, că regatul Serbiei formează o provincie bisericească rom.-catolică, care constă dintr'o arhiepiscopie cu reședința în Belgrad pentru ținutul, ce-l avea Serbia înainte de contractul din Londra și pacea din București, și dintr'o episcopie sufragană în Uesküb cu sediul în Uesküb, pentru ținuturile nou dobândite. Articolul III. hotărăște, că arhiepiscopul din Belgrad și episcopul din Uesküb sunt supuși în afaceri bisericești direct și exclusiv numai Scaunului papal. Articolul IV. prevede, că papa va notifica înainte de a așeza definitiv scaunul arhiepiscopal din Belgrad sau cel episcopal din Uesküb persoana candidatului guvernului sârbesc spre a se vedea dacă nu există oarecare greutăți sau piedeci de natură politică contra respectivului candidat. În articolul V. se stabilește salariul ce-l va plăti guvernul sârbesc arhiepiscopului din Belgrad și episcopului din Uesküb. Articoll 6—9 hotărăsc unele amănunte ce privesc sfera de activitate a arhiepiscopului și cea a episcopului. Articolul 10 privește instrucțiunea în religieune a tineretului rom.-cat., care e supus în toate școalele arhiepiscopului, resp. episcopului. În articolul 11 se cuprind regulile pentru instrucția în seminarul din Belgrad. Articolul 12 hotărăște, că guvernul sârbesc recunoaște valabilitatea căsătoriilor dintre rom.-catolici precum și a acelor căsătorii mixte, care s'au încheiat în prezența unui preot rom.-cat. conform cu legile bisericești. Articoll 13 și 14 privesc afecțiunile căsătoriale și confesiunea

copiilor din căsătoriile mixte. Articolul 15 stabilește, că ruga pentru regele să se facă după cum o cer împrejurările în limba slavă sau cea latină. În articolul 16 se spune, că statul recunoaște biserica ca persoană juridică. Articoll 17 și 18 privesc drepturile bisericii la dobândirea de proprietăți, cumpărături, procesiuni etc. Articolul 19 hotărăște că preoții seculari sau regulari nu pot fi constrânși a lua asupra lor oficii publice, care ar fi incompatibile cu starea și chemarea lor preotească. Articolul 20 hotărăște, că pentru cazul, când s'ar ivi oarecare conflicte între Scaunul papal și guvernul Serbiei se va căuta de a aplană conflictul pe cale pacinică în conformitate cu hotărârile dreptului bisericesc. Articolul 21 spune, că concordatul intră în vigoare imediat după ratificarea lui. Iară articolul din urmă 22 hotărăște, că decretul de ratificare se vor contrasigna în Roma în timpul cel mai scurt.

Mulțămită publică. Stimata Doamnă: Anuția soția M. On. Domn Valeriu Magdu paroh și asesor consistorial din Ecica-română, a dăruit pentru s. biserică gr.-or. română din B. Criștior, protopresbiteratul Vașcăului: Un stihariu pentru preot la servirea s. liturgii; iară mama St. D-sale Doamna văduva Sara Albu născută Păncăriceanu tot din Ecica-română ne-a dăruit unsprezece stihare pentru copii ministranți întru pomenirea și pomana fiilor ei adormiți, — pentru cari daruri și pe aceasta cale venim a le mulțumi, rugând pe D-zeu să le primească jertfa făcută dăruindu-le celor din viață sănătate cu viață îndelungată și celor adormiți iertare de păcate și odihnă vecinică. B. Criștior, la 31 decembrie 1914. Andreiu Popa paroh.

Necrolog. Cu inima frântă de durere aducem la cunoștință tuturor rudeniilor și cunoscuților încetarea din viață a mult iubitei noastre soții, mamă, fică, soră, cumnată și nepoată *Valeria Popescu născ. Cosma* întâmplată după lungi suferințe în 2/15 ian. a. m. la 12 h. în al 38-lea an al etății și al 20-lea an al fericitei sale căsătorii, fiind împărțită cu sftete Taine. Rămășițele pământești a scumpei detuncte se vor așeza spre vecinica odihnă în 4/17 ianuarie a. c. la 10 h. a. m. după ritul gr.-ort., în cimitirul bisericeii gr.-ort. rom. din Ostrov. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! Ostrov, la 2/15 ianuarie 1915. Iulian Popescu preot ort. rom., ca soț. Ionel R. Popescu stud. în drepturi ca fiu. Ambrosiu Popescu paroh gr.-or. rom., ca socru. Teodor Cosma ca tată. Cornelia Tempea născ. Cosma, Aurelia Maci născ. Cosma ca surori. Marius Tempea preot ort. rom., Dimitrie Maci preot ort. rom., Teodor Cherechean inv. ort. rom., Elena Cherechean născ. Popescu ca cumnați și cumnată. Anuța, Minerva, Letiția, Felicia și Ulpiu ca nepoate și nepot. Văd. Ecaterina Crișan, Văd. Maria Despa ca mătușe. Sofia Despa ca verișoară.

Concurse.

Pentru îndeplinirea postului de capelan temporal pe lângă veteranul paroh Andrei Popovici din Buzad protopresbiteratul Lipovei, în conformitate cu concluzul Ven. Consistor diecezan de sub Nr. 6539/1914 se escrie de nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios Biserica și Școala.

Emolumentele sunt:

1. Casa de sub Nr. 58 cu intravilan și grădină de legume.

2. Una sesiune parohială constatătoare din 34 jughere, conform coalei catastrale.

3. Birul legal stabilit prin concursul publicat în Nr. 27/909 al organului oficial Biserica și Școala.

4. Stolele legale.

5. Eventuala întregire de stat, din cari alegându-l capelan va beneficia toate stolele și birul, iar din sesie jumătate, asemenea și casa cu intravilanul cade exclusiv în folosința capelanului.

Alesul capelan e îndatorat a solvi toate dările publice în proporțiunea beneficiului, și a îndeplini toate funcțiunile parohiale, și a catehiza în școala din localitate, fără altă remunerațiune.

Parohia e de clasa a III-a deci recurenții vor dovedi asemenea clasificatiune, având a-și subșterne recursele lor, — ajustate cu toate documentele recerute prin regulamentul în vigoare, precum și cu atestat despre eventualul serviciu de până aci, și adresate comitetului parohial din Buzad, — prea on. oficiu protopresbiteral din Lipova-Lippa, iar pe lângă observarea strictă a celor cuprinse în §. 33 din regulamentul pentru parohii a se prezintă în termenul concursual în sf. biserică din Buzad, în vre-o duminică ori sârbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie.

Dat în ședința comitetului parohial din Buzad, ținută la 23 noemvrie (6 decemvrie) 1914.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Fabriciu Manuila* protopresbiter.

—□—

1--3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa III **Șoimuș-Petreasa** din protopopiatul Beiușului devenită în vacanță cu trecerea la penziună a preotului Terențiu Popescu, la ordinul konzistorial cu Nr. 1850/914 se publică concurs cu termen de **30 zile**.

Emolunetele încopciate cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat și anume:

1. Casa parohială cu intravilanul și apartinențele,
2. Pământ parohial 12 holde arător.
3. Bir preoțesc câte $\frac{1}{2}$ măsură cucuruz sfărmat pela fiecare casă din Petreasa S.
4. Stolele îndatinate.
5. Întregire dela stat după ecalificațiune fără altă remunerațiune.

Recurenți își vor înaintă petițiunile instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu pפע. adresate comitetului parohial în termenul fixat, având a se prezintă în parohie, cu prealabila incunoștințare a oficiului protopopesc, în vre-o Duminică sau sârbătoare pentru a se face cunoscuți poporului.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Dr. V. Fildan* adm. pפע.

—□—

2—3 gr.

Se escrie concurs cu termen de **30 de zile** la postul vacant de paroh în comuna **Căbești** din protopresbiteratul Beiușului.

Emolumentele sunt:

1. Casa parohială și apartinențele ei.
2. Pământ parohial de 4 holde, după care preotul va achită darea.
3. Bir preoțesc, câte o jumătate măsură de cucuruz sfărmat dela fiecare număr de casă.
4. Stolele îndatinate (după cum s'au statorit de comitetul parohial).
5. Întregire dela stat.

Parohia fiind de clasa II-a în candidație nu se pot adminte decât concurenții cu ecalificațiunea regu-

lamentară și eventual cei, cari ar avea specială îndreptățire din partea Veneratului Consistor.

Alesul va fi îndatorat a catehiza la toate școalele din comună fără altă remunerațiune.

Reflectanții la aceasta parohie își vor înaintă rugarea de concurs instruită conform normelor în vigoare pe calea oficiului protopopesc concernent și pe lângă observarea §-lui 33 din Regulamentul parohial în termenul concursual au să se prezinte într'o Duminică ori sârbătoare la sf. biserică din Căbești pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Pentru comitetul parohial:

Dr. V. Fildan adm. pפע

—□—

2—3

Bazat pe ordinul Ven. Consistor ort. român din Oradea-mare, de Nrul 4396/914 B. prin aceasta se publică concurs cu termen de alegere de **30 zile**, pentru postul de paroh din parohia din clasa I. din **Oșorheiu F.** cu filie **Fughiu** (Fugyivásárhely), pe lângă beneficiul următor:

1. Casă parohială cu supraedificatele și 2 intravilane, unul în Oșorheiu altul în Fughiu.
2. Pământ parohial în ambele locuri 18 holde 719□.
3. Competința de pășunat în ambele locuri pentru 14 vite.
4. Bir de fiecare număr de casă (în ambele locuri) una vică cucuruz sfărmat ori în bani 2 cor.
5. Stolele ca în trecut.
6. Întregirea după cualificațiunea alesului.

Alesul va suportă după beneficiul său toate dările, echivalentul, va fi îndatorat a săvârși curățirile anuale ale casei parohiale din al său, precum va avea să catehizeze regulat la toate școlile din ambele locuri, fără să pretindă pentru aceasta onorar special dela biserică. Se observă, că alesul va avea a se mută din spesele sale.

Reflectanții la acest post, sunt poftiți a-și înaintă rugările adresate cătră comit. par. din F. Oșorheiu, ajustate cu recerutele documente originale; la P. O. oficiu protopopesc din Oradea-mare, având în termenul regulamentar — cu stricta observare a Reg. p. parohii — a se prezintă în sf. biserică din loc, a-și arăta capabilitatea în rituale și oratorie.

Din șed. comit. par. ținută în F. Oșorheiu, la 21 decemvrie v. 1914.

Petru Popa
președinte

Dimitrie Câmpan
notar.

În conțelegere cu: *Andrei Horvath* protopopul
Orăzii-mari.

—□—

3—3

Căițe (căciuli) preoțești

pentru scutirea capului la serviciul în liber pre-
cum și potcapii, se pot comandă la

Librăria diec. din Arad.

Bucata, din catifea, costă 6 cor. iar din stofă 4 cor.

Potcapia, din catifea 5—7 cor.

La comande e a se indică măsura capului.

Librăria Diecezană

Arad, Strada Deák Ferencz N-rul 35

Mare depozit în ornate recvizite bisericesti și anume:

Ornate (odăjdii) în cele mai variate execuțiuni după ritul bisericei ort. române dela . . .	50—1000 cor.
Potire de aur, argint, bronz aurit, sau argintat dela	36— 200 cor.
Potire de sticlă	10 cor.
Cruci pentru altare, pentru funcțiuni, din tot soiul de metal și lemn dela	4— 100 cor.
Cădelnițe de bronz și argint dela	20— 100 cor.
Candele de argint dela	6— 100 cor.
Disc cu stea de bronz și aur, dela	15— 50 cor.
Litier argint china	130 cor.
Cutie pentru mir și pentru cuminecătura celor bolnavi, din argint, cu prețul de	34 cor.
Icoane pictate pe pânză în diferite colori și mărimi, dela	8— 100 cor.
Prăznicare pe lemn ori tinichea	9 cor.
Evanghelie cu litere latine și cirile legată mai simplu dela 24—40 cor., în legătură catifea	100— 130 cor.
Apostol, Octoichul cel mare, Ceaslov, Gazania, Mineile pe 12 luni, Molitvelnic cu litere latine sau cirile și cu toate celelalte necesare bisericilor noastre.	

◆ La dorință servim la moment cu informațiuni și deslușiri mai detaliate. ◆

Serviciu prompt. ≡ Prețuri moderate. ≡ Nr. telefonului 266.